

HÁSKÓLI ÍSLANDS
ÖFLUGUR HÁSKÓLI – FARSÆLT SAMFÉLAG

Jón Atli Benediktsson, rektor
Þing Heilbrigðisvísindasviðs
19. apríl 2016

Stefna Háskóla Íslands 2016-2021

Stýring verkefnis

Stýrihópur

Sigurður Magnús Garðarsson, Steinunn Gestsdóttir, Magnús Diðrik Baldursson,
Magnús Lyngdal Magnússon, Guðbjörg Andrea Jónsdóttir

Stefnumótunarhópur

Anna Dóra Sæþórsdóttir

Anna Kristín

Sigurðardóttir

Anna María Hauksdóttir

Aron Ólafsson

Ásgrímur Angantýsson

Bryndís Eva Birgisdóttir

Börkur Hansen

Eiríkur Jónsson

Guðbjörg Linda

Rafnsdóttir

Guðmundur Hálfanarson /

Ástráður Eysteinsson

Guðrún Geirsdóttir

Guðrún Hrefna

Guðmundsdóttir

Halla Sif Svansdóttir,

Heiða María

Sigurðardóttir

Herdís Sveinsdóttir

Jakob Ó. Sigurðsson

Jón Páll Haraldsson

Kristján Leósson

Magnús Örn Úlfarsson

Sigríður Gunnarsdóttir

Sólveig Anna Bóasdóttir

Tinna Laufey

Ásgeirsdóttir

Tómas Guðbjartsson

Vilborg Lofts

Þorbjörg Helga

Vígúsdóttir

Víðtækt samráð

Háskólasamfélagið

- Háskólaráð
- Háskólaping
- Opnir fundir með starfsfólki
- Fundir með stjórnendum

Stefnumótunarhópur

- 25 manns innan og utan HÍ (stúdentar, stjórnarsýsla, akademískir starfsmenn, fulltrúar stofnana innan/utan HÍ, atvinnulífs, annarra skólastiga)

Stúdentar

- Stúdentaráð
- Nemendafélög

Kallað eftir innleggi

- Vefgátt #1: Spurningar til starfsmanna/ nemenda
- Vefgátt #2: Athugasemdir við stefnudrög
- Kallað eftir efni frá deildum/sjálfsmatshópum

Sérfræðingar innan HÍ

- Aðilar sem vinna að gerð fjölskyldustefnu
- Sérfræðingar um mótun gilda
- Aðilar sem vinna að úttekkt á stjórnskipulagi
- Sérfræðingar á sviði jafnréttismála

Aðrar einingar/aðilar

- Forsetar fræðasviða
- Fastanefndir háskólaráðs
- Deildarforsetar
- Endurmenntun
- Félagsvísindastofnun
- Fjármálasvið
- Kennslusvið
- Kennslumiðstöð
- Markaðs- og samskiptasvið
- Miðstöð framhaldsnáms
- Skrifstofa alþjóðasamskipta
- Náms- og starfsráðgjöf
- Jafnréttisfulltrúi
- Rekstrarstjórar fræðasviða
- Starfsmannasvið
- Stúdentaráð
- Vísinda- og nýsköpunarsvið
- Þverfaglegar námsleiðir
- Háskólabókasafn

Fjárfesting í menntun og þekkingu

Háskóli Íslands gegnir lykilhlutverki í uppbyggingu þekkingarsamfélags á Íslandi

- Afkastamesta vísindastofnun landsins
- Sterk staða í alþjóðlegu vísindasamfélagi
- Býr nemendur undir þátttöku í samfélaginu og menntar fagfólk á fjölbreyttum fræðasviðum
- Uppbygging þekkingar tengdri íslenskri menningu og sögu

Stjórnvöld hafa gefið fyrirheit um aukin framlög til Háskóla Íslands og háskólakerfisins

- Aldarafmællissjóður
- Stefna Vísinda- og tækniráðs

HÁSKÓLI Í FREMSTU RÖÐ

RANNSÓKNIR

DRIFKRAFTUR
NÝRRAR
ÞEKINGAR

NÁM OG KENNSLA

UNDIRSTAÐA
FARSÆLDAR OG
FRAMFARA

VIRK ÞÁTTTAKA

Í SAMFÉLAGI OG
ATVINNULÍFI

MANNAUÐUR

FJÁRMÖGNUN

Áherslur HÍ 21

Framsækin sýn á nám og kennslu sem býr nemendum undir þátttöku í atvinnu- og þjóðlífi

Sterkir rannsóknainnviðir sem styðja við þekkingarsköpun og alþjóðlegt samstarf

Starf Háskólans hafi víðtæk áhrif og takist á við áskoranir samtímans

Góður vinnustaður

Gæðamenning og skilvirk upplýsingatækni

Áherslur eru
útfærðar á formi
markmiða og
aðgerða

Gildi Háskóla Íslands

Akademískt frelsi er grunnur alls háskólastarfs og stuðlar að gagnrýninni hugsun, skapandi þekkingarleit, víðsýni og framsækni

Jafnrétti er leiðarljós í starfi skólans og grundvöllur fjölbreytni og virðingar í háskólasamfélaginu

Fagmennska og metnaður einkenna störf starfsfólks og stúdentanna og eru forsenda þess trausts sem Háskólinn nýtur í samfélaginu

Nám og kennsla

MARKMIÐ

Gæði náms og kennslu fái auknið vægi og stuðning í starfi skólans

Hlutfall nemenda á kefnara lækkað til að auka gæði náms og kennslu og draga úr vinnuálagi á kennara

Aukinn stuðningur við grunnnám

Meistaránám styrkt sem sjálfstætt námsstig og umgjörð, innviðir og alþjóðleg tengsl námsins eflað

Umgjörð doktorsnáms styrkt og stuðningur við leiðbeinendur og nemendur aukinn

Auka tækifæri nemenda til þátttöku í alþjóðastarfi

ADGERÐIR

- Mótuð heildstæð stefna um nám og kennslu og samþætting í stjórnun kennslumála aukin. Stefnan taki m.a. til þróunar kennsluhátta, mats á gæðum kennslu, endurmenntunar, hlutanáms, upptöku fyrirlestra og fjarnáms
- Kennslufræðilegur stuðningur aukinn við akademíska starfsmenn, m.a. með styrkingu Kennslumiðstöðvar og ráðningu kennslusérfræðinga á hverju fræðasviði
- Markvisst stutt við aðgerðaáætlanir deilda í kjölfar sjálfsmats þeirra, m.a. með stækkun Kennslumálasjóðs
- Fræðasvið og deildir vinna að bættu endurkomu- og brautskráningarhlutfalli og geri árlega grein fyrir árangri
- Faglegur stuðningur við stundakennara aukinn og umgjörð stundakennslu styrkt

- Metið hvernig draga megi úr álagi og auka gæði náms með breyttu fyrirkomulagi við inntöku nemenda, fjölgun kennara, meiri skilvirkni í námi og aukinni samvinnu/sameiningu faglegra eininga
- Mótuð stefna um aðgangskröfur og inntöku nýnema

- Deildir nýti kerfisbundið ábendingar nemenda um námið og haldi reglulega samráðsfundi með þeim til að auka gæði kennslu og stuðla að skuldbindingu nemenda í námi
- Deildir umbuni kennurum fyrir mikilvægt kennsluframlag á öllum námsstigum á grundvelli skýrra viðmiða um gæði kennslu
- Koma á skilvirku kerfi aðstoðarmanna kennara í deildum til að draga úr kennsluálagi og efla endurgjöf

- Stuðningur og gæðæftirlit auknið við innleiðingu nýrra námsleiða og reglubundið mat á námsleiðum sem fyrir eru, m.a. með hliðsjón af hæfniviðmiðum og tengslum námsins við vettvang, atvinnulíf og alþjóðlegt samstarf
- Skipulag náms taki tillit til þess að nemendur geti tekið námskeið þvert á deildir og fræðasvið
- Deildir taki í auknum mæli þátt í sameiginlegum alþjóðlegum meistaránámsleiðum

- Doktorsstyrkjum Háskólans fjölgað um a.m.k. 10 alla á stefnutímabilinu til að stuðla að því að áfram útskrifist um 70 doktorsnema á ári
- Styrkja doktorsnámið, m.a. með skipulögðum námsleiðum, skýrum verkferlum og stuðningi við samfélag doktorsnema og þátttöku þeirra í alþjóðlegu fræðasamfélagi
- Formlegar leiðir skilgreindar til að styðja betur við framvindu doktorsnema, m.a. í tengslum við námslok
- Doktorsstyrkjum fylgi ráðstöfunarfé, m.a. til að styðja við þátttöku doktorsnema í alþjóðlegu samstarfi

- Námsleiðir skipulagðar með það að leiðarljósi að auðvelda nemendum skiptinám
- Nemendum kynnt tækifæri til þátttöku í áætlunum um nemendaskipti og aðrar leiðir til að taka hluta af námi erlendis
- Einstakar deildir meti hvort auðvelda megi nemendum að stunda tungumálanám sem hluta af námi til að auka faglega hæfni

Rannsóknir

MARKMIÐ

Rannsóknainviðir² eflid með tryggri fjármögnun, öflugum rekstri og skilvirkri samnýtingu

Árangur og gæði rannsóknastarfs metin á grundvelli fjölbreytts framlags til þekkingarsköpunar og mismunandi birtingarhefða

Nýliðun í rannsóknnum eflid og markvisst stutt við unga rannsakendur

Framsækið alþjóðlegt samstarf

Nýsköpun og hagnýting rannsóknaniðurstaðna eflid á öllum fræðasviðum

Stuðningur við styrkjasókn og stjórnun rannsóknaverkefna aukinn og sniðinn að þörfum rannsakenda

Deildir og námsleiðir samþætti markvisst rannsóknir og kennslu

AÐGERÐIR

- Þörf rannsakenda og faglegra eininga fyrir rannsóknainviði greind og gerð áætlun um eflingu þeirra
- Gerð aðgerðaáætlun um aðgang og varðveislu rannsóknagagna
- Sjóðakerfi Háskólans sem tengist rannsóknnum yfirfarið til að tryggja hámarksstuðning við rannsóknir
- Úttekt á skipulagi og hlutverki rannsóknastofnana Háskólans fylgt eftir

- Mat á rannsóknnum endurskoðað í kjölfar úttektar á matskerfi opinberu háskólanna

- Nýir akademískir starfsmenn hafi ekki fulla kennsluskyldu og fái stofnfé til að byggja upp kennslu- og rannsóknaférl
- Vinnuaðstaða nýdoktora bætt og réttindi þeirra yfirfarin og endurskoðað
- Starfsmannasvið leiti árlega eftir ábendingum frá fræðasviðum, deildum og stoðþjónustu í þágu stöðugra umbóta á ráðningarferlinu

- Heildstæð áætlun um alþjóðasamskipti gerð með áherslu á samstarf við öfluga erlenda háskóla
- Rannsakendur sem náð hafa góðum árangri, t.d. í öflun innlendra styrkja, studdir sérstaklega til sóknar í erlenda samkeppnissjóði
- Verklag við nýtingu rannsóknafjár skólans endurskoðað svo að það styðji sem best við alþjóðasamstarf
- Erlendum fræðimönnum auðveldað að dvelja/starfa við Háskólann í skemmri tíma

- Nýsköpun og hagnýting rannsókna felld inn í nám, t.d. í formi stuttra þverfaglegra námskeiða
- Átak til að auka vitund rannsakenda um nýsköpun og mögulega hagnýtingu hugverka á öllum fræðasviðum

- Stuðningur við umsýslu og rekstur rannsóknaverkefna og gerð alþjóðlegra samninga aukinn, m.a. með sérhæfðri þjónustu við styrkþega
- Aukið svigrúm virkra rannsakenda til að sinna rannsóknnum
- Ferli tengd rannsóknastyrkjum innan Háskólans einfölduð, m.a. þannig að hægt sé að veita styrki lengur en til eins árs og hafa mat úr öðrum samkeppnissjóðum til hliðsjónar

- Virkir rannsakendur komi að kennslu á fyrsta ári í grunnnámi
- Kennarar kynni eigin rannsóknir í grunnnámi og hvetji nemendur til þátttöku í innlendum ráðstefnum sem hluta af náminu
- Samþætting rannsókna og kennslu hluti af stefnu deilda

Þátttaka

MARKMIÐ

Háskólinn sé leiðandi afl í frampróun samfélagsins sem vettvangur nýrra hugmynda og lifandi samstarfs rannsakenda, nemenda, atvinnulífs, stofnana og þjóðlífs

Margvísleg vísindamiðlun nýtt til að örva áhuga og þekkingu á vísindum, stuðla að hagnýtingu þeirra og efna til fjölbreytts vísindasamstarfs

Fjölbreyttum aðferðum beitt til að sérfræðipekking Háskólans nýtist við ákvarðanir sem varða stefnumörkun, samkeppnishæfni og farsæld samfélagsins

Frjótt og gagnkvæmt samstarf og samræða við fyrri skólastig

AÐGERÐIR

- Sett á stofn tengslatorg háskóla og atvinnulífs á forsendum beggja aðila til að stuðla að auknu samstarfi nemenda og rannsakenda við starfsvettvang, stofnanir og atvinnulíf
- Uppbygging og starfsemi Vísindagarða Háskóla Íslands nýtt skipulega til að styðja við starfsemi skólans og efla tengsl við atvinnulíf
- Starfsemi rannsóknasetra Háskóla Íslands á landsbyggðinni eflad og starf þeirra samþætt betur við fræðasvið og deildir
- Skipulagt hollvinastarf nýtt til að styrkja tengsl við núverandi og fyrrverandi nemendur og aðra velunnara skólans
- Deildir og aðrar faglegar einingar skilgreini eðli, umfang og ábyrgð á sambandi við starfsvettvang sinn í tengslum við nám, rannsóknir og símenntun

- Vísindastarfi sem vekur athygli innan alþjóðlegs fræðasamfélags gerð sérstök skil
- Athygli beint að rannsóknnum sem leiða til nýsköpunar og tengslum Háskólans við fyrirtæki og stofnanir
- Stuðlað að aukinni þátttöku nemenda af öllum fræðasviðum í samfélagsverkefnum sem tengjast þeirra fagsviði

- Þróa leiðir til að vísindi nýtist við stefnumarkandi ákvarðanir samfélagsins, m.a. með því að gera rannsóknaniðurstöður aðgengilegri
- Háskóli Íslands standi fyrir lifandi samræðu við almenning og fagfólk um brýn viðfangsefni samtímans
- Þróuð viðmið um hvernig akademískir starfsmenn geti fengið mikilvægt framlag til uppbyggingar samfélagsins metið í störfum sínum
- Koma upp formlegum ferlum og markvissri kynningu á hvernig innflytjendur geti nýtt háskólamenntun sína hér á landi

- Stjórnendur Háskólans beiti sér fyrir samræðu við menntamálayfirvöld og önnur skólastig til að stuðla að samfelli og samstarfi allra skólastiga
- Tengsl deilda Háskólans við faggreinakennara í framhaldsskólum styrkt
- Kynningarstarf fyrir framhaldsskólanema eflt og styrkjum fjölgað til fjölbreytts hóps afburðanemenda
- Verkefni sem miða að því að auka áhuga nemenda á öllum skólastigum á vísindum og fræðum eflad

Mannauður

MARKMIÐ

Stjórnendur geri starfsfólki og nemendum kleift að samræma starfsskyldur og fjölskylduábyrgð

Hvetjandi, umhverfisvænt og skemmtilegt starfsumhverfi sem stuðlar að heilbrigði og vellíðan starfsmanna og stúdenta

Uppbygging háskólasvæðisins stuðli að samheldnu háskólasamfélagi

Jafnrétti og fjölbreytileiki í fyrirrúmi við uppbyggingu háskólasamfélagsins

Áhersla lögð á að efla stjórnun, gæðaferla og nýtingu upplýsingatækni

AÐGERÐIR

- Starfsemi Háskólans (s.s. skipulag funda, stundataflna og prófa) skipulögð með hliðsjón af samþættingu starfs- og fjölskylduábyrgðar starfsmanna og stúdenta
- Fjölskyldustefna mótuð og innleidd á grundvelli þarfagreiningar sem unnin verður af starfsmannasviði
- Við mat á vísindastörfum verði tryggt að tekið sé tillit til fjarvista vegna fæðingarorlofs

- Möguleikar á starfsþróun innan stjórnsýslu Háskólans auknir, s.s. með endurmenntun og tilflutningi í starfi
- Íþróttaaðstaða bætt og starfsfólki og nemendum boðin fjölbreytt og hagstæð tækifæri til heilsueflingar
- Samskiptaáætlun innleidd á öllum fræðasviðum undir leiðsögn starfsmannasviðs
- Mentorakerfi fyrir nýja akademíska starfsmenn innleitt
- Tekið upp umhverfisstjórnunarkerfi í anda ISO 14001 til að stuðla að sjálfbærni háskólasamfélagsins

- Mótuð langtímasýn fyrir háskólasvæðið og hún nýtt til að forgangsráða framkvæmdaáætlun Háskólans
- Öll meginstarfsemi Háskólans byggð upp á háskólasvæðinu. Áhersla lögð á flutning Menntavísindasviðs og framtíðarhúsnæði fyrir heilbrigðisvísindi í tengslum við byggingu nýs Landspítala
- Samgöngur og öryggi starfsfólks og nemenda á háskólasvæðinu bætt, s.s. með skutlu, starfsmannabílum, gönguleiðum, betri nýtingu bílastæða, fleiri P-merktum stæðum og aðstöðu fyrir reiðhjól

- Samsetning nemendahópsins greind og gripið til aðgerða ef kerfislegar hindranir eru fyrir hendi eða þörf er á sérstökum stuðningi við einstaka hópa
- Úttekt gerð á kynbundnum launamun, mögulegum ástæðum og gerð aðgerðaáætlun til úrbóta eftir því sem ástæða er til
- Lögð áhersla á þekkingu stjórnenda á jafnréttismálum og jafnréttisverðlaun veitt
- Málstefna Háskólans endurskoðuð með það að markmiði að styðja bæði við íslensku og alþjóðlegt starf

- Úttekt á skipulagi og stjórnkerfi Háskólans nýtt til að tryggja skilvirkni og skýra ábyrgð
- Starf deildarforseta skilgreint betur og styrkt með lengri ráðningartíma og auknum stuðningi
- Lykilupplýsingar um nám, rannsóknir, mannauð og fjármál skilgreindar og þær uppfærðar í gagnatorgi til notkunar í daglegum rekstri
- Verkferlar skýrðir og upplýsingatækni nýtt betur, m.a. með heildstæðri hönnun hugbúnaðarkerfa

Lykilmælikvarðar HÍ 21

NÁM OG KENNSLA

- Endurkomu- og brautskráningarlutfall
- Námsánægja
- Árangur nemenda eftir útskrift
- Fjöldi útskrifaðra doktorsnema

VIRK ÞÁTTTAKA

- Samstarf við atvinnulíf
- Samstarf við samfélag
- Fjöldi ungmenna sem sækja fræðslustarf HÍ

RANNSÓKNIR

- Staða á alþjóðlegum matslistum
- Fjöldi birtinga og tilvitnana
- Alþjóðleg samstarfsnet
- Sértekjur

MANNAUÐUR

- Starfsánægja
- Álag á starfsfólk
- Kynbundinn launamunur
- Einkunn í alþjóðlegu gæðamati

Innleiðing HÍ 21

2015 til 2016

Stefnumótun
Markmið - Aðgerðir
Ábyrgðaraðilar
Kostnaðargreining

2016

Kynning á stefnu
Aðgerðir hefjast á
vettvangi:

- Fræðasviða
- Deilda
- Stoðþjónustu

2016 til 2020

Aðgerðir í
framkvæmd
Rýni í lok
vormisseris
hvers árs

2021

Aðgerðir kláraðar
Rýni í lok
stefnutímabils

Takk fyrir

